

**ВСЕВОЛОД
ДАНИЛЕВИЧ**

Вірші Н. Данилевич

Б Д Ж І Л К А

**П'єса на дві дії і дев'ять картин за мотивами новели
Анатолія Франса**

Київ 1998 рік

ДІЙОВІ ОСОБИ

БДЖІЛКА- лялька, потім живий план

ЖОРЖ- лялька, потім живий план

ГЕРЦОГИНЯ КЛОРИДСЬКА- акторка у живому плані

ЛОК- король гномів

ПІК

БОБ

РЮК

} **ЛЯЛЬКИ**

НУР- старий чарівник

УНДІНА – королева русалок – акторка у живому плані

Русалки у живому плані, Крук – лялька

ДІЯ ПЕРША

КАРТИНА ПЕРША

Старовинний замок.

Вдалині простягаються лани і шлях, а трохи осторонь височить башта.

Біля замку, гріючись на сонці, лежить слуга і наспівує пісеньку.
Це - зброєносець Вірне Серце.

ВІРНЕ СЕРЦЕ.

Мужність і відвага –
Мій девіз,
Мушкет та шпага
Зі мною скрізь!

Вірність і дружбу
Шаную я,
Вірне серце –
Моє ім'я !

Раптом чути веселий дитячий спів.

Хто серцем сміливий,
Хто серцем відважний,
Того не злякати
Ні вдень, ні вночі!
Він з піснею буде
Завжди мандрувати,
Бо пісня – це вірний
Товариш в житті!

І ось ми бачимо, як по дорозі йде маленький хлопчик.
Це Жорж. За плечима – торбина, черевики порвалися, одяг в пилюці. Але зразу помітно, що хлопчик шляхетного роду.
Вірне Серце заговкає і дивиться на нього.

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Що привело Вас сюди, Ваша милість?!

ЖОРЖ. А ти хто такий, щоб тобі відповідати?

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Е! Я колишній слуга і зброєносець його світлості герцога Клоридського! Царство йому небесне...
Добрий був чоловік. А зараз я служу його дружині і дочці Бджілці. Так що Вас привело сюди?

ЖОРЖ. Розбійники вбили мого батька і матір... А потім... вони спалили наш чудовий замок.

ВІРНЕ СЕРЦЕ. І ви помандрували шукати щастя?

ЖОРЖ. Авжеж!

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Тоді ви йдете по вірному шляху! Дозвольте мені віднині бути Вашим слугою і зброєносцем! Зараз у Вас в руці тільки палиця, але незабаром ви будете володіти мушкетом і шпагою. Це кажу я – Вірне Серце!

ЖОРЖ. Певна річ!

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Пробачте мене, але Вам треба трохи відпочити. Я пропоную Вам це зробити у нашому замку. До того ж герцогиня Клоридська буде Вам дуже рада! І маленька Бджілка теж! Вона у нас миле створіння і краси незвичайної! А ось і вони...

ГЕРЦОГИНЯ. Ось ти де? Я послала тебе до шевця, а ти грієшся на сонці?

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Ваша світлість я...

ГЕРЦОГИНЯ. Досить! Мені набридли твої вигадки!

В цей час Бджілка підійшла до Жоржа. Вона уважно його розглядає.

А це що за обірванець?

ЖОРЖ. Я не обірванець! Я Жорж де Бланшеланд!

ГЕРЦОГИНЯ. Що я чую? Так ти син моєї найкращої подруги маркізи де Бланшеланд?

ЖОРЖ. Так, пані. Але розбійники вбили моїх батьків...

ГЕРЦОГИНЯ. Боже! Яке горе! Віднині, милий хлопчику, будеш моїм сином! А ось... моя дочка Бджілка... вона буде тобі сестрою! Ти згоден?

ЖОРЖ. Певна річ! Бути братом такої... а вона справжня... ця Бджілка... чи з воску?

Жорж підходить і ніжно торкається до Бджілки.
Вона бере Жоржа за руку.

БДЖІЛКА. Підемо, братику, я покажу тобі чудові іграшки!

ЖОРЖ. Підемо, сестриця!

ГЕРЦОГИНЯ. Ну, ось тепер Бджілці буде веселіше! А ти, Вірне Серце, іди до шевця. Нехай прийде і зніме мірку з нашого Жоржа.

Герцогиня йде слідом за Бджілкою і Жоржем.

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Подивимося, що буде далі! Мені здається, з наших малят вийде чудова парочка. І я усім радий усім серцем служити їм!

Співає:

Мужність і відвага –
Мій девіз,
Мушкет та шпага
Зі мною скрізь!

Вірність і дружбу
Шаную я,
Вірне Серце –
Моє ім'я !

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ДРУГА

Декорація та ж сама, що і у попередній картині.
З'являється Вірне Серце. За ним, підстрибуючи, біжать Жорж і Бджілка. Вони граються, бігають один за одним, ховаються, падають на траву, сміються.

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Граються діти. Ростуть. Завжди разом... Ні кроку один від одного.

ЖОРЖ. Зліпимо з піску пиріжки!

БДЖІЛКА. Зліпимо!

І вони почали ліпити пиріжки.

ЖОРЖ. Е-е-е-е! У тебе нічого не виходить! І мої зіпсувала. Ось тобі!

І Жорж вдарив Бджілку по руці. Бджілка почала плакати.
Вони відвернулися один від одного.

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Вдарити даму – вчинок, який не красить Маркіза де Бланшеланда!

Жорж притулився до дерева і заплакав.

Ну, ну ! Досить! А зараз помиріться!

Жорж підійшов до Бджілки, обійняв її і вони розреготалися.
Кружляють по галявині,
Граються.

Ось так і почалася любов Бджілки Клоридської і Жоржа де Бланшеланда!

ЖОРЖ. Бджілко! Спіймай мене! (Жорж вліз на дерево) Як тут добре! І видно навколо усе !. Ой, а що там блищить? Вірне Серце, що там блищить? Га?

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Злізь з дерева і я тобі розповім.

Жорж зліз з дерева, уместився біля слуги.
Поруч з ними сіла Бджілка.

ЖОРЖ. Це блищить, мабуть, пряжка з паска.

БДЖІЛКА Ні, це, мабуть, Дзеркало!

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Друзі мої, це не те і не друге. Блищить так на сонці озеро. Але то незвичайне озеро. Воно чарівне. Живуть там русалки-ундини у кришталевому палаці. Коли побачать вони когонебудь біля озера, неодмінно затягнуть до себе. Особливо молодих і гарних. То ж запам'ятайте добре це, і ніколи не підходьте до нього!

БДЖІЛКА. А мені матуся розповідала ще про гномів! Розкажи, Вірне Серце! Нехай Жорж послухає!

ВІРНЕ СЕРЦЕ. О-о-о-!То страшні і підступні створіння! Вони живуть у печерах недалеко від озера. Хто заблукає туди, гноми враз... і затягнуть у свої печери. А там... хто знає? Ще не одна людина не повернулася звідти. Треба сказати, що допомагає гномам великий чорний Крук. Ось, коли побачите такого Крука, тікайте швиденько додому!

На башті б'є дзвін

Чуєте? Пробило опівдні. Час обідати. Пішли до замку.

Всі ідуть до замку

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ТРЕТЯ

Декорація попередньої картини. Після полуденний час. Замок спить. Спить Вірне Серце на траві під деревом. З'являється Бджілка і Жорж. Він веде Бджілку за руку.

ЖОРЖ. Пішли!

БДЖІЛКА. Куди?

ЖОРЖ. Тихіше! Розбудеш Вірне Серце! Пішли до озера! Все одно усі сплять.

БДЖІЛКА. Але... це так далеко... І ти чув, що казав Вірне Серце? Там небезпечно! А потім, як же я піду? Дивись, я в атласних черевичках. І треба когось спитати!

ЖОРЖ. Можеш залишатися! Я піду один!

Бджілка кинулася йому на шию

БДЖІЛКА. Братику, я теж піду з тобою.

ЖОРЖ. Пішли!

І вони пішли. Краєвид поступово змінюється. Башта замку, дерево і пагорбок із слугою наче відпливають, і з'являється стежина, яка веде до озера. По ній йдуть, підстрибуючи і наспівуючи пісеньку, Жорж і Бджілка.

ЖОРЖ І БДЖІЛКА. Хто серцем сміливий,
Хто серцем відважний,
Того не злякати
Ні вдень ні вночі!
Він з піснею буде
Завжди мандрувати,
А пісня – це вірний
Товариш в житті!

БДЖІЛКА. Ми вже так довго йдемо! Ой, дивись, вишні! Я їх зірву! А ось квіточка!

ЖОРЖ. Не відставай! Так ми і до вечора не дійдемо!

БДЖІЛКА. Ой! Ой!

ЖОРЖ. Що!?

БДЖІЛКА. В черевичок щось попало! Кажись, камінець...

Бджілка , шкультигаючи, продовжує йти.

Потім сідає на пагорбок. Жорж схиляється перед нею на коліна.

Знімає черевичок з Бджілки.

ЖОРЖ. Дозволь, я витрушу камінець!

БДЖІЛКА. Коли ми підемо іншим разом до озера, я одягну свої чобітки.

Жорж витрусив камінець, і вони пішли далі, наспівуючи пісеньку.

Йдуть вони і не помічають, як за ними ув'язався великий чорний

Крук. Сонце почало сідати.

ЖОРЖ І БДЖІЛКА. Хто серцем сміливий,
Хто серцем відважний,
Того не злякати
Ні вдень ні вночі...

ЖОРЖ. (Відганяючи Крука) Геть! Ото ще ув'язався!

Але Крук не відстає від дітей

БДЖІЛКА. Ой!

ЖОРЖ. Що?

БДЖІЛКА. Я загубила черевичок! Мій атласний черевичок!

(Бджілка шукає черевичок) Ой, братику, як далеко ми зайшли! Вже замок не видно. Нас з'їдять тут вовки І матусю... Вона вже ніколи не побачить свою Бджілку! Вона помре з горя!

Утирає сльози

ЖОРЖ. Не бійся! Коли дзвін на башті дзвонитиме до вечері, ми вже повернемося. Озеро! Бджілко, дивись, озеро! Озеро! Озеро!

БДЖІЛКА. (Утирає сльози) Так, Жорже, Озеро! Озеро!

ЖОРЖ. Ура-а-а!

Каркає Крук. На сцені з з'являється озеро.
Діти зупиняються , приголомшені його красою. Озеро поросло
ліліями і вербою.

БДЖІЛКА. Як гарно! Ой, у мене ніжки здерлися до крові, і
черевичок порвався! І ще я хочу їсти!

ЖОРЖ. Ти лягай, відпочинь, поспи! А я назбираю суничок... Тут
їх багато...

Бджілка лягла на траву і заснула. Почало темніти.
З явився місяць. Тільки-но Жорж підійшов до озера, як в одну
мить з'явилися русалки і оточили хлопчика.

ЖОРЖ. Ундини!

УНДИНИ.(Оточують Жоржа, кружляють коло нього і співають)

Ми ніжні, чарівні русалки,
А темна безодня – наш дім.
Виходьте із лісу, ельфи і мавки!
Нехай буде весело всім!

Жорж намагається втекти. Але русалки підхопили його і понесли
у глибину озера. Настала ніч. Раптом прилетів великий чорний
Крук. За ним прибігли маленькі чоловічки – гноми Боб, Пік і Рюк.

БОБ. Спасибі тобі, Круку! Ти вірно нам служиш!

Вигляд у гномів кумедний. З довжелезними бородами вони
здавалися маленькими старими чарівниками.
Бороди у них були різнокольорові, кожен відрізнявся своєю
оригінальністю.
Гноми схилилися над Бджілкою.

ПІК. А вона гарненька!

БОБ. Так... але що ми будемо з нею робити?

РЮК. (Сердито) Може посадимо її у клітку?

ПІК. Ні! Це створіння не з породи диких звірів! З нею треба поводитись інакше!

БОБ. На мій погляд, перш за все її треба розбудити!

РЮК. А мені здається, що її краще сплячу посадити у клітку!

БОБ Замокни, Рюке! Поглянь на неї. Яка чарівна квіточка! Тільки –що милуватися!

РЮК. Так у клітці це краще робити! (Рюк потяг її за руку).

БДЖІЛКА. Ой! Хто це? (Протирає очі) Де я? Де мій братику? Хто ви? Жорже, братику мій! Жо-орже!

Бджілка підскочила, хотіла бігти, але ніжки її набрякли, і вона впала на землю. Боб допоміг їй підвестися, поцілував ручку. Пік погладив її по голівці. Відчувши ласку, Бджілка трохи заспокоїлась.

БДЖІЛКА. Хто ви, маленькі чоловічки?

РЮК. Ми гноми.

БДЖІЛКА. Гноми? Так, я чула про вас. Тільки шкода, що ви такі потвори! Проте , я все одно буду вас любити!

РЮК. Як вона насмілилася нас образити!

ПІК. Заспокойся, Рюке! Це ж дитина!

РЮК. Краще було б посадити її у клітку!

ПІК. Люба дитинко, ти не будеш нас називати потворами, коли пізнаєш краще!

БОБ. Я бачу, наше миле створіння ніяк не може підвестися! Твій братику вже ніколи не прийде. А диких звірів тут немає! Зараз ми зробимо носилки і віднесемо тебе до нашого короля гномів – великого Лока!

Гноми заплескали у долоні і почали швидко плести з лози носилки.

РЮК.(Працюючи) Краще б ми сплели клітку для неї.

ПІК. Ти, Рюке, більше схожий на людину! І ти не тільки зліший серед нас, але й найдурніший!

Працюючи, гноми почали наспівувати пісеньку. Коли носилки були готові, вони посадили Бджілку і понесли її, пританцьовуючи і наспівуючи пісеньку.

ГНОМИ. (Співають)
Ми маленькі і вродливі,
Чесні, добрі, жартівливі,
Пік, Рюк, БОБ,
І король наш Лок!

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ЧЕТВЕРТА

Відкривається нижня частина ширми.
Це підземне царство гномів. Посередині стоїть трон. На троні – величний король гномів – Лок у блискучій мантиї і короні.
Гноми приносять носилки з Бджілкою.

Наш великий королю Локе! Ми принесли тобі чарівну дівчину, яку випадково знайшли біля озера. Її звати Бджілкою.

ЛОК. Ви дуже добре зробили! Вона житиме з нами! (Лок підвівся з трону і підійшов до Бджілки). О, так вона дійсно надзвичайне створіння! Мені здається , я її вже люблю. (Підвівся навшпиньки і поцілував Бджілці ручку.) Ви прекрасна, Бджілко! Не бійтеся, ми не зробимо вам лиха, навпаки, усі ваші бажання будуть задовольнятися! Щоб ви хотіли? Намисто ? Дорогі прикраси , або нове вбрання?

БДЖІЛКА. Мені б хотілося мати нові черевички!

ЛОК. (Вдарив в долоні) Черевички для Бджілки!

І одразу з явилися черевички.

БДЖІЛКА. Ой, які гарненькі! Я їх одягну і піду до моєї матусі.

ЛОК. Ні, прекрасна Бджілко! Ти ніколи не повернешся у цих черевичках до матусі, і ніколи не залишиш нашого королівства! Ти впізнаєш тут чудові таємниці! А ще, що гноми кращі за людей, і це щастя, що вони знайшли тебе!

БДЖІЛКА. Ні! Це моє нещастя! Локе-Корольок, дай мені дерев'яні черевички і відпусти додому!!

ЛОК. Ні!

БДЖІЛКА.(клавши долоні неначе б у молитві) Локе-корольок, відпусти мене до моєї матусі і Жоржа!

ЛОК. А хто такий Жорж?

БДЖІЛКА. Жорж_ - це Жорж, і я його люблю!

Лок схилив голову, відійшов, сів на трон і замислився.

БДЖІЛКА. Чому ти сумуєш, Локе- корольок?

ЛОК. Ти забудеш свого Жоржа! Я все зроблю, щоб ти його забула! У тебе будуть найкращі ляльки. Вони будуть з тобою гратися.

З'явилися ляльки, Рюк, Пік і Боб почали гратися з ними, наспівуючи і танцюючи. Бджілці принесли ласощі.

ГНОМИ.(Співають і танцюють)

Ми маленькі і вродливі,
Чесні, добрі, жартівливі,
Пік, Рюк, Боб
І король наш Лок!

ЛОК. Все це твоє, Бджілко! Чого ж ти ще бажаєш?

БДЖІЛКА. Сонечка!

ЛОК. Це неможливо! Ти ніколи більше не побачиш Сонечка!

ЗАТЕМНЕННЯ

ДІЯ ДРУГА

КАРТИНА П'ЯТА

Підземелля. Ширми на сцені немає. Сцена одягнута у чорний оксамит. Бажано, щоб актори теж були одягнені у чорний одяг. Це буде виглядати « Чорним кабінетом» Посередині сцени стоїть трон, а навколо – ковані скрині з коштовностями.

На троні – король Лок.

Рюк, Боб і Пік сидять біля його ніг.

ЛОК. Де зараз Бджілка?

БОБ. У смарагдовому палаці, який ти збудував для неї!

РЮК. Краще б ти збудував для неї смарагдову клітку! От тільки клітка нині потрібна велика.

ПІК. Ти у своєму репертуарі , Рюке!

ЛОК. Приведи до мене Бджілку, Рюке!

РЮК. Радий служити тобі, великий Локе!

Рюк вибіг.

ЛОК. Так, Бджілка стала дорослою! З тієї пори пройшло сім років, а я її люблю все більше!

Рюк приводить Бджілку. Її не впізнати. З дівчинки вона перетворилася у гарну молоду дівчину. Проте смуток помітний на її обличчі.

БДЖІЛКА. Як темно у тебе, Локе-корольоке!

Лок зсунув якийсь камінь, і з'явилося сонячне проміння.

БДЖІЛКА. (Кинулася до світла) А я і не знала, що світ – така чудова річ!

Лок почав відчиняти скрині з коштовностями, які з середині палали яскравим світлом; печера освітилася від цього світла.

ЛОК. Хіба тобі не вистачає цього світла? Він дорогоцінне! Бери, це все твоє, Бджілко! Смарагди, яхонти, оксамити!

БДЖІЛКА. Я бачу клаптик неба! Локе-корольоке, мені хотілося б повернутися на землю!

ЛОК. Подивись сюди! (Відчиняє скрині) Ось ці перлини! Вони твої!

БДЖІЛКА. Локе-корольоке, ці перлини нагадують мені очі Жоржа де Бланшеланда.

Лок відвернувся .

Потім подивився на неї з сумом і наказав Бобові подати корону.

ЛОК. Бобе, принеси мені корону!

Боб приніс йому на подушці корону.
Лок взяв корону і підніс її Бджілці.

Візьми цей скарб, люба Бджілко! Віднині вас будуть величати принцесою Гномів!

Лок поклав корону на голову Бджілці.

БДЖІЛКА. Спасибі... але...

ЛОК. (з ласкою) Замовкніть! Бджілко Клоридська, принцеса гномів, чи бажаєте ви стати моєю дружиною?

Бджілка розреготалася і потягнула Лока за бороду.

БДЖІЛКА. Я згодна бути твоєю дружиною жартома, так, щоб побавитися, посміятися, але я ніколи не стану твоєю дружиною по-справжньому!

(Співає)

Старий гном,
Лихий гном,
Зіпсував ти долю...
Тут життя –
Страшний сон,
Відпусти на волю!
Де Сонечко сяє,
Де пташка співає,
Де милий чекає!

Лок відвернувся і витер сльозу, Бджілка це помітила.

ЛОК. Бджілко Клоридська, принцеса Гномів, я люблю Вас, але якщо у мене немає надії, будьте моїм другом!

БДЖІЛКА. Це я тобі обіцяю, Локе-корольоке!

ЛОК. Добре! Та ось , скажи мені, Бджілко, чи кохаєте ви когось так, щоб вам хотілося одружитися з ним?

Бджілка відвернулася і заплакала.
Лок теж почав витирати сльози.

ЛОК. Чого ви плачете, Бджілко?

БДЖІЛКА. Локе-корольоке, і ви , мої маленькі друзі! Ви дуже щирі, Ви плачете, коли плачу я , ви сумуєте , коли мені сумно. Проте знайте, що я плачу , згадуючи про Жоржа де Бланшеланда. Він вже зараз , мабуть, хоробрий лицар і я його більше не побачу. Я люблю його, і мені хотілося б стати його дружиною!

(Пауза)

ЛОК. (Крізь сльози) Залиште мене самого!

Всі тихо зникли.

Зачекай, Рюке, запроси до мене чарівника Нура!

Рюк пішов слідом за всіма.

ЛОК. (Один) Вона кохає! І вона кохає не мене . А я ж король, я володію скарбами і надзвичайними тасмницями І Я кращий з гномів, а гноми кращі за людей! І вона мене не любить, а любить юнака, котрому не відома мудрість гномів. А , можливо, і ніяка мудрість...

(Співає)

Всі скарби Землі
Належать мені –
Смарагди, топази,
Блискучі алмази,
У скринях перлини,
Яскраві рубіни...

Але я не маю,
Того, що кохаю...
Та всі діаманти,
Смарагди, топази,
Блискучі алмази
Я згоден віддати,
Щоб скарб любий мати!

З'являється Нур.
Це мудрець, старий чарівник.
На ньому високий ковпак і плащ у блискавках. Обличчя добре,
лагідне.

НУР. Що турбує тебе, о великий Локе!

ЛОК. (Обійнявши Нура, посадив його коло себе на трон.) Я хочу знати... де знаходиться юнак ,який зветься Жоржем де Бланшеландом? Тобі все відомо , і я вірю, що ти мені допоможеш.

НУР. Не знаю і ніколи не намагався узнати. Мені тільки відомо, що люди безглузді і злі. Мене мало цікавить, що у них на думці і що вони роблять. Вони повинні трудитися, як гноми, щоб добре жити, але вони не знаходять щастя у труді. Їм більш подобається вбивати один одного. Але ти питаєш про долю одного з них?

Старий Нур вийняв з торби шматок скла і почав уважно дивитися у нього. Потім звернувся до Лока.

О, великий Локе, той, кого ти шукаєш, знаходиться у полоні ундин. В їх кришталевому палаці... Ще ніхто не повернувся звідтіля. А знаходиться це зовсім недалеко від твого королівства.

ЛОК. (Радісно) Він там?! Ну, то нехай там і залишається! Бажаю йому всього найкращого!

Лок розреготався, потираючи руки

Хо-хо-хо! Ха-ха-ха!

На регіт і галас прибігли Рюк, Пік і Боб.
Регіт Лока перекинувся на інших гномів.
І ось вже всі гноми регочуть, хапаючись за животи і качаючись по підлозі. Регіт лунає по печері.

Ох-ох-охох! Ах-ах-ахах-! Ха-ха-ха-ха!

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ШОСТА

Та ж сама печера. Трон, на якому сидів король Лок.
Але він не довго сміявся. Лок сидить на троні, обхопивши голову руками, підігнувши свої маленькі ніжки. Потім підвівся і подзвонив у дзвоник.

З'являється Рюк.

ЛОК. Рюке, поклич до мене Нура!

Рюк виходе. Лок бігає по печері то вперед, то назад.
. З'являється Нур.

Пробач, що я тебе потурбував, Нуре! Але ти мені нічого не сказав. Що він робить там... ундин?

НУР. Ти про кого?

ЛОК Я кажу про Жоржа де Бланшеланда.

НУР. А-а-а! Я за нього вже і забув. Проте я бачу... що ти страждаєш, Локе. Це не властиво гномам.

ЛОК. Кажи, Нуре! Адже ти все знаєш!

НУР. Ну, то дивись!

Нур підвів Лока у бік, звів чарівну палицю, і задня частина оксамитової стіни печери розкрилася, і Лок побачив царство Ундин.

Крізь тонку завісу засяяв їх кришталевий палац на дні озера.
Вздовж стін спускалися водорості, плавали рибки.

Посередині на троні сиділа королева Ундина, а поруч з нею
засмучений Жорж. Русалки співали і танцювали.
З маленького хлопчика Жорж перетворився у прекрасного юнака з
лицарською вродою. Жоржу набридли співи і танці русалок.
Він підвівся і підійшов до Ундини.

РУСАЛКИ. (Співають)

Не сумуй, любий, не сумуй,
Краще з нами в колі потанцюй!
Подивись, як весело у нас,
І минає непомітно час!
Ми русалки-ундини чарівні,
Живемо під водою в глибині!
Не сумуй, любий, не сумуй,
Королеву Ундину не турбуй!

ЖОРЖ. Мені набридли ваші пісні та танці! Я вимагаю, щоб ви
відпустили мене на волю!

УНДИНА. Мій друже, я не відпущу вас! Я бажаю, щоб ви мене
кохали!

ЖОРЖ. Моя королево! Я відчуваю себе негідним такої великої
честі!

УНДИНА. Всі поважні лицарі гадають теж так. Від вас
вимагається тільки підкоритися вашій дамі!

ЖОРЖ. Моя королево! Я люблю Бджілку Клоридську і не бажаю
ніякої іншої дами!

УНДИНА. Смертна дівчина, нікчемна дочка людства, ця Бджілка!
Як можна її кохати?!

ЖОРЖ. Але я її кохаю!

УНДИНА. Що ж, це пройде!

ЖОРЖ. Відпусти мене на волю! Зніми свої чари! Я бажаю
повернутися під Сонце, туди, де кохають, страждають і
перемагають! Поверни мені справжнє життя і справжнє
світло, інакше я знищу тебе!

Ундина тільки посміхнулася. Вона була гарна і спокійна.

Жорж підняв на неї свій меч, але він зламався.

УНДИНА. Відведіть цього юнака до кришталевої в'язниці!
Закуйте його в ланцюги! Він більше не побачить світла!

Жорж опустив свій меч і покійно пішов за русалками у в'язницю.
Панорама підводного царства зникає.
Оksamитова завіса знову опустилася.

НУР. Мій великий королю, я тобі показав те, що ти хотів побачити. І мені вже нічого додати.

ЛОК. Зачекай, добрий Нура!

НУР. Ти страждаєш, Локе! Чим ще я можу бути тобі корисним?

ЛОК. Я хочу звільнити цього юнака!

НУР. Це неможливо!

ЛОК. Нура, ти все можеш! Зроби для мене і це! Я прошу тебе!
Дуже! Дуже!

НУР. Добре! Я не можу тобі відмовити. Але ти ризикуєш життям!
Ти можеш загинути!

ЛОК. Я згоден!

НУР. Ось тобі чарівна палиця. З нею ти підеш у небезпечну подорож. Шлях, який ти повинен пройти, а іноді і проповзти, роїться гадами, страховиськами і зміями. Ти будеш падати, провалюватися, тебе буде засипати камінням... В кінці шляху ти побачиш велике каміння. Відвернеш його за допомогою чарівної палиці. Там, за камінням у склепі і сидить, прикутий ланцюгами Жорж. Ось, і звільниш його Ти згоден?

ЛОК. Згоден!

НУР. Тоді бери палицю і... і в путь дорогу!

Лок взяв чарівну палицю, обійняв Нура і поцілував його.

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА СЪОМА

Тунель. По тунелю пробирається Лок.

Йому перетинають шлях змії, каракатиці, страховиська.

Він відбивається, стогне, але продовжує повзти далі.

Одна з каракатиць вчепилася в нього. Лок борсається з нею.

Ось він провалився в яму... Вибрався з неї і повзе далі.

Одяг на ньому порвався, корону він загубив, але Лок не зупиняється. Тунель стає все вужчим і вужчим... І ось, нарешті, Лок досяг мети. Підняв чарівну палицю, доторкнувся до великого каміння... і в'язниця розчинилася. Лок побачив Жоржа, який сидів у скляному склепі. Жорж в свою чергу теж побачив Лока і перелякався – біля нього стояв закривавлений старий чоловічок.

Жорж з переляку відскочив від нього.

ЖОРЖ. Чого тобі від мене потрібно? Чому ти сюди лізеш? Я ж тобі нічого поганого не зробив!

ЛОК. Ви, юначе, не можете знати, зробили ви мені що-небудь, чи ні! Але досить про це! Якщо вам не шкода покинути в'язницю, ідіть за мною!

Жорж переступив поріг в'язниці і пішов за Локом.

ЖОРЖ. Ви молодець, смілива маленька людина! Я все своє життя поважатиму і любитиму вас! А чи не чули ви про Бджілку Клоридську? Чи не знаєте, де вона?

ЛОК. Я багато чого знаю, але не люблю запитань. Ідіть за мною, шлях буде нелегким!

ЖОРЖ. Шлях до волі завжди важкий, але й чудовий!

ЛОК. (Вказуючи йому на лаз) Ось цей шлях виведе вас на Землю. Прощавайте!

ЖОРЖ. Не кажіть «Прощавайте»! Моє життя з цього часу належить вам!

ЛОК. Те, що я зробив, я зробив не для вас! Прощавайте!

ЖОРЖ. Прощавайте, маленький друже!

ЛОК. Щасливого шляху!

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ВОСЬМА

Знову старовинний замок.
На пагорбку сидить і наспівує пісню Вірне Серце.

ВІРНЕ СЕРЦЕ.

Жив колись на світі
Благородний пан,
Гарну фею квітів
Палко він кохав.
Та чаклун негідний,
Злий чаклун, жадібний
Якось непомітно
Вночі причвалав...
І коли всі спали,
Той чаклун таємно
Гарну фею вкрав..
В розпачі сідає
Пан наш на коня,
Каже він:
«Кохану розшукаю я»...

З'являється герцогиня Клоридська. Вона з горя посивіла.
Підійшла до Вірного Серця, сіла поруч.

ГЕРЦОГИНЯ. О, всемогутній Господь! Зроби так, щоб наші діти
знайшлися.

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Господь милостив! Але... це неможливо! Я їх не
догледів!

ГЕРЦОГИНЯ. Годі! Це не твоя вина! Що це у тебе?

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Черевичок Бджілки! Я його знайшов біля озера.

ГЕРЦОГИНЯ. (Тримає черевичок. Поцілувала його) Мені щоночі
сниться Бджілка... Наче жива... Ти знаєш, я вірю,
що вона жива !

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Будемо вірити! Будемо!

Раптом до них підходить людина. Це Жорж.

О, панове, я бачу, що ви подолали важкий шлях ...
Та й шпага, мабуть, зламана у боях...

ЖОРЖ. (Радісно) Вірне Серце! Ти мене не впізнаєш? Матусю!
(Кидається до герцогині) Це я, ваш Жорж!

Герцогиня майже знепритомніла від несподіванки.

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Провалися я на цьому місці, якщо це не наш
Жорж!

ГЕРЦОГИНЯ. Хлопчик ! Мій хлопчик!

ЖОРЖ. Бджілка! Де Бджілка?!

ГЕРЦОГИНЯ. Краще не питай! Вона зникла разом з тобою!

ЖОРЖ. (Схопив з її рук черевичок Бджілки) Це її! Її черевичок!
Де ви його знайшли?

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Це я його знайшов біля озера.

ЖОРЖ. Так воно і є! Гноми! Її вкрали гноми! Я знаю, де їх
печери! Ми повинні її визволити! Зараз же! Вірний мій
служачо, за мною!

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Але спочатку нам не завадило б озброїтися!
Зламана шпага для цього не годиться!

ЖОРЖ. Ти маєш рацію, старий друже!

ГЕРЦОГИНЯ. Я благословляю вас, рідні мої! Поспішайте!

ЗАТЕМНЕННЯ

КАРТИНА ДЕВ'ЯТА

Печера гномів. Як і в попередніх картинах, вона заповнює весь сценічний простір. Навколо стоять ковані скрині скарбів.

Трон порожній. Мабуть, гноми сплять.
У печеру увірвалися Жорж і Вірне Серце.

ЖОРЖ. (Вихоплює меч) Гей, ви, жалюгідні землекопи, кроти, борсуки, водяні щури! Зараз же звільніть Бджілку Клоридську!

На галас увійшов Король Лок, за ним Рюк, Пік і Боб. Лок був величній у короні і пурпурній мантиї.

ЛОК. А-а-а! Все той же Жорж де Бланшеланд! Ви не люб'язні, панове! Що вас привело сюди?

ЖОРЖ. О, мій рятівник! Хто ж ви такий? Невже ви з тих , хто відняв у мене мою Бджілку!

ВІРНЕ СЕРЦЕ. Оце то так!...

ЛОК. Ти, хлопчисько, увірвався у моє королівство, як буран у квітучий сад! Проте совість мені підказує інше. Рюке, запроси сюди Бджілку!

Рюк пішов

Ми зараз запитаємо її, чи хоче вона бути з вами?

Настала тиша.

В печеру увійшла Бджілка у білій сукні золоте волосся розсипалося по плечах. Як тільки вона побачила Жоржа, зразу кинулася до нього.

БДЖІЛКА. Жорже! Мій Жорже! І ти, Вірне Серце! Чи не сон це?

ЛОК. Ні, мила Бджілко! Це не сон. Скажіть , це той юнак, з ким ви хотіли обвінчатися?

БДЖІЛКА. Так! Так! (узявши Жоржа за руку) Жорже, я люблю вас! Я дуже люблю вас! Проте... Як мені покинути Короля Лока? Він такий добрий!

ЛОК. Що-о-о! Покинути? ! Ви мої полонені!

Гаркнув він несамовитим голосом, але одразу простяг до них руки.

Дорогі мої, любі! Підійдіть до мене , я вас благословлю!

Молоді підійшли до Лока.

ЛОК. Відчиніть скрині!

Рюк, Боб і Пік відчиняють скрині і, з них полилося сяйво, яке освітило печеру.

ЛОК. Це мої дари Вам! Беріть !

Попливла ніжна музика.
Молоді схилили коліна перед Локом.
Він їх благословляє.

ВСІ(Співають разом, узявшись за руки)

Так будемо, друзі, завжди любити!
Не можна без цього нам жити!
Нехай доброта наповнить серця,
Нехай щастю не буде кінця!
Нехай щастю не буде кінця!

ЗАВІСА